https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/publikacje/9882,Kwartalnik-quotBezpieczenstwo-Narodowequot-442024.html
19.11.2026, 03:49

Kwartalnik "Bezpieczeństwo Narodowe" 44/2024

W najnowszym wydaniu Kwartalnika "Bezpieczeństwo Narodowe", skupiającemu się na 25-leciu przystąpienia Polski do NATO oraz 20-leciu w strukturach Unii Europejskiej, znalazły się artykuły dotyczące m.in.: miejsca polskich sił zbrojnych w Sojuszu Północnoatlantyckim z perspektywy ćwierćwiecza, znaczenia wzmocnionej Wysuniętej Obecności NATO dla bezpieczeństwa Polski i krajów bałtyckich czy Dowództwa Wielonarodowej Dywizji Północny-Wschód z systemie dowodzenia Sojuszu.

Kwartalnik "Bezpieczeństwo Narodowe"
Numer 44/2024

W numerze:

Siły Zbrojne RP w 25-lecie członkostwa Polski w NATO

Tomasz Krzysztof Kowalik

25. rocznica przystąpienia Polski do NATO nasuwa pewne refleksje i wnioski. Siły Zbrojne RP odgrywają coraz ważniejszą rolę w Pakcie Północnoatlantyckim, a ich wpływ na zdolności prowadzenia operacji obronnej NATO rośnie, m.in. poprzez sukcesywne zwiększanie ich interoperacyjności z siłami zbrojnymi sojuszników. Jednocześnie ten proces ma miejsce w dobie pogarszającej się sytuacji bezpieczeństwa w Europie. Zmieniające się uwarunkowania skutkują rekomendacjami, które dotyczą dalszego rozwoju sojuszniczych struktur dowodzenia w Polsce, rozbudowy sojuszniczej infrastruktury wojskowej w regionie, większej obsady stanowisk NATO-wskich przez Polskę, zwiększenia rotacyjności i mobilności kadry, wzmocnienia zakresu doskonalenia znajomości języka angielskiego u kadry Wojska Polskiego, a także niektórych dalszych kierunków rozwoju SZ RP.

Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej w NATO. Refleksje z perspektywy ćwierćwiecza

Eugeniusz Cieślak

W artykule zawarto syntetyczną ocenę zmian w Siłach Zbrojnych RP, będących wynikiem członkostwa Polski w NATO. W ujęciu chronologicznym przedstawiono uwarunkowania związane ze zmianami w środowisku bezpieczeństwa Polski, transformacją Sojuszu Północnoatlantyckiego oraz ewolucją polityki bezpieczeństwa i obrony Rzeczypospolitej Polski, co wpłynęło na rozwój i modernizację techniczną Sił Zbrojnych RP w minionym ćwierćwieczu. Analizy i oceny odniesiono do okresu poprzedzającego wstąpienie Polski do NATO, pierwszej i początku drugiej dekady członkostwa, a następnie do zmian spowodowanych rosyjską agresją w 2014 r. i rosyjską wojną przeciwko Ukrainie rozpoczętą w 2022 r.

Znaczenie wzmocnionej Wysuniętej Obecności NATO dla bezpieczeństwa Polski i państw bałtyckich

Krzysztof Dariusz Motacki

Zasadniczym celem NATO jest zagwarantowanie wolności i bezpieczeństwa wszystkim jego członkom za pomocą środków zarówno politycznych, jak i militarnych. Podczas zimnej wojny sojusz miał chronić przed niebezpieczeństwami pochodzącymi ze strony Związku Sowieckiego. Po upadku komunizmu groźba dużej wojny w Europie przestała istnieć, co wpłynęło na zaangażowanie NATO w operacje poza obszarem traktatowym. Ten stan utrzymywał się do czasu rosyjskiej aneksji Krymu i jej późniejszej agresji przeciwko Ukrainie w 2022 r. Sytuacja ta zmieniła środowisko bezpieczeństwa w Europie, co spowodowało powrót do strategii obrony kolektywnej. Państwa NATO (w szczególności Polska i kraje bałtyckie) zaczęły podejmować działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa wschodniej flanki sojuszu. Miało to swoje odbicie w decyzjach podejmowanych podczas szczytów NATO, począwszy od szczytu w Walii w 2014 r. Dwa lata później, podczas szczytu w Warszawie, zaakceptowano inicjatywę wzmocnionej Wysuniętej Obecności (eFP). Cztery wielonarodowe, batalionowe grupy bojowe zostały rozmieszczone w Estonii, Łotwie, Litwie i Polsce. Dodatkowo w Polsce sformowano dowództwo Wielonarodowej Dywizji Północny-Wschód (MND NE). Niniejszy tekst przedstawia kontekst powołania eFP, jego stan obecny i perspektywy na przyszłość. Celem artykułu jest podkreślenie niezwykle istotnej roli odstraszającej, jaką eFP odgrywa w domenie lądowej krajów tej części Europy.

Dowództwo wielonarodowej dywizji północny-wschód w systemie dowodzenia sojuszu

Grzegorz Hadam

Sytuacja geopolityczna na świecie zmienia się obecnie bardzo dynamicznie, a w ślad za tym również funkcjonowanie samego NATO, wszystkie te zmiany uwidaczniają zaś, że środkiem ciężkości działań Sojuszu jest flanka wschodnia. Autor w niniejszym opracowaniu wyjaśnia, jak w świetle zmieniających się uwarunkowań ewoluuje podejście NATO do zagrożeń ze Wschodu. Została przybliżona geneza powstania i historia Dowództwa Wielonarodowej Dywizji Północny–Wschód. Nakreślono także jej główne zadania i plany rozwoju jako ważnego elementu w architekturze bezpieczeństwa sojuszu na wschodniej flance NATO. Celem artykułu jest przedstawienie kluczowego znaczenia dowództwa w systemie dowodzenia NATO, szczególnie w obliczu zmieniającej się sytuacji geopolitycznej.

Środowisko bezpieczeństwa w koncepcjach strategicznych NATO i strategiach bezpieczeństwa narodowego RP

Stanisław Adam Waszczykowski

Architektura globalnego bezpieczeństwa po upadku świata dwubiegunowego zmienia się dynamicznie i nieprzewidywalnie, wobec czego również środowisko bezpieczeństwa NATO oraz Polski poddawane jest ciągłym wyzwaniom, presjom i zagrożeniom. Polska jako członek NATO w dokumentach strategicznych reprezentuje poglądy w dużej mierze paralelne względem zapisów strategicznych dokumentów sojuszniczych. Przy pomocy analizy komparatystycznej koncepcji strategicznych NATO oraz strategii bezpieczeństwa RP wykazano wysoką zbieżność ocen środowiska bezpieczeństwa. Biorąc pod uwagę obecne zagrożenia i wyzwania dla bezpieczeństwa RP (w tym agresywną politykę zagraniczną Rosji), zaproponowano założenia, które powinny tworzyć ocenę środowiska bezpieczeństwa w przyszłej strategii RP.

Bezpieczeństwo socjalne obywateli Unii Europejskiej w aspekcie Europejskiego Filaru Praw Socjalnych

Edyta Maria Pytel

Przyjęcie Europejskiego Filaru Praw Socjalnych stanowi wyraz dbałości Unii Europejskiej o bezpieczeństwo socjalne, a więc podstawowe aspekty życia obywateli. Niniejszy artykuł ma na celu analizę i deskrypcję kwestii ochrony bezpieczeństwa socjalnego obywateli UE w kontekście Europejskiego Filaru Praw Socjalnych. Tekst ukazuje postawę UE wobec bezpieczeństwa socjalnego, zawiera opis zasad i założeń wynikających z Europejskiego Filaru Praw Socjalnych oraz ich implikacje dla bezpieczeństwa

socjalnego obywateli krajów członkowskich UE, ze szczególnym uwzględnieniem Polski. W artykule wyeksplikowany został również wpływ pozytywów Europejskiego Filaru Praw Socjalnych na bezpieczeństwo narodowe.

* * *

Kwartalnik „Bezpieczeństwo Narodowe" to międzynarodowe, recenzowane czasopismo o otwartym dostępie, którego celem jest pogłębianie wiedzy oraz ukazanie teoretycznych i praktycznych aspektów z dziedziny bezpieczeństwa i obronności.

Ogniskujące się zwłaszcza na zagadnieniach:

- integrowania systemu zarządzania bezpieczeństwem narodowym, w tym kierowania obroną państwa;
- tworzenia nowoczesnego systemu odporności państwa;
- wzmacniania zdolności operacyjnych Sił Zbrojnych RP do odstraszania i obrony;
- umacniania zdolności Sojuszu Północnoatlantyckiego i Unii Europejskiej do zapewniania bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej oraz obszarowi euroatlantyckiemu;
- rozwijania współpracy międzynarodowej wzmacniającej pozycję Polski na arenie światowej.

Redaktor naczelny:
gen. bryg. dr hab. inż. Mariusz M. Fryc

Zastępca redaktora naczelnego:
Paweł Pietrzak

Sekretarz redakcji:
Agnieszka Ogrodowska

Redaktor językowy:
Kinga Słowik

Numer ISSN 1896-4923
Numer e-ISSN 2956-8536

Kopiowanie całości bądź części artykułów możliwe jest tylko za zgodą redakcji.

Opinie wyrażone w artykułach są poglądami autorów i nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Biura Bezpieczeństwa Narodowego.

Tweetnij